

BÀI 7 TỪ TUỔI VỊ THÀNH NIÊN ĐẾN TUỔI GIÀ

MỤC TIÊU

Sau bài học, HS biết :

- Nêu một số đặc điểm chung của tuổi vị thành niên, tuổi trưởng thành, tuổi già.
- Xác định bản thân HS đang ở vào giai đoạn nào của cuộc đời.

ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

- Thông tin và hình trang 16, 17 SGK.
- Sưu tầm tranh ảnh của người lớn ở các lứa tuổi khác nhau và làm các nghề khác nhau.

HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Hoạt động 1 : LÀM VIỆC VỚI SGK

* *Mục tiêu* : HS nêu được một số đặc điểm chung của tuổi vị thành niên, tuổi trưởng thành, tuổi già.

* *Cách tiến hành* :

Bước 1 : Giao nhiệm vụ và hướng dẫn

GV yêu cầu HS đọc các thông tin trang 16, 17 SGK và thảo luận theo nhóm về đặc điểm nổi bật của từng giai đoạn lứa tuổi. Thư ký của nhóm sẽ ghi ý kiến của các bạn vào bảng sau :

Giai đoạn	Đặc điểm nổi bật
Tuổi vị thành niên	
Tuổi trưởng thành	
Tuổi già	

Lưu ý : Ở Việt Nam, Luật Hôn nhân và Gia đình cho phép nữ từ 18 tuổi trở lên được kết hôn, nhưng theo quy định của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO), tuổi vị thành niên là từ 10 đến 19 tuổi.

Bước 2 : Làm việc theo nhóm

HS làm việc theo hướng dẫn của GV, cử thư ký ghi biên bản thảo luận như hướng dẫn trên.

Bước 3 : Làm việc cả lớp

Các nhóm treo sản phẩm của nhóm mình trên bảng và cử đại diện lên trình bày. Mỗi nhóm chỉ trình bày một giai đoạn và các nhóm khác bổ sung.

Lưu ý : Tuỳ trình độ HS, GV hoặc HS có thể sưu tầm thêm thông tin và có thể trình bày phong phú hơn trong SGK hoặc ngược lại, GV cũng có thể cho HS tóm tắt lại những ý chính, không nhất thiết phải viết lại các thông tin trong SGK.

Dưới đây là gợi ý trả lời :

Giai đoạn	Đặc điểm nổi bật
Tuổi vị thành niên	Giai đoạn chuyển tiếp từ trẻ con thành người lớn. Ở tuổi này có sự phát triển mạnh mẽ về thể chất, tinh thần và mối quan hệ với bạn bè, xã hội.
Tuổi trưởng thành	Tuổi trưởng thành được đánh dấu bằng sự phát triển cả về mặt sinh học và xã hội,...
Tuổi già	Ở tuổi này cơ thể dần suy yếu, chức năng hoạt động của các cơ quan giảm dần. Tuy nhiên, những người cao tuổi có thể kéo dài tuổi thọ bằng sự rèn luyện thân thể, sống điều độ và tham gia các hoạt động xã hội.

*** Thông tin cho GV (không dùng để dạy HS)**

1. Tuổi vị thành niên :

Có thể chia lứa tuổi vị thành niên thành 3 giai đoạn với một số đặc điểm tâm sinh lý nổi bật được tóm tắt như sau :

Giai đoạn đầu : 10 – 13 tuổi	Giai đoạn giữa : 14 – 16 tuổi	Giai đoạn cuối : 17 – 19 tuổi
<ul style="list-style-type: none"> – Bắt đầu dậy thì – Cơ thể phát triển nhanh – Bận tâm, lo lắng về sự thay đổi của cơ thể – Những cố gắng ban đầu trong việc độc lập với cha mẹ – ... 	<ul style="list-style-type: none"> – Thích thú những quyền lực tri thức mới – Thích hành vi mang tính rủi ro – Coi trọng các bài đồng trang lứa – ... 	<ul style="list-style-type: none"> – Cơ thể phát triển định hình – Chuyển từ các quan hệ nhóm sang các quan hệ cá nhân – Phát triển các quan hệ người lớn – ...

2. Tuổi già :

Tổ chức Y tế Thế giới chia lứa tuổi già như sau :

- Người cao tuổi : 60 – 74 tuổi.
- Người già : 75 – 90 tuổi.
- Người già sống lâu : trên 90 tuổi.

Hoạt động 2 : TRÒ CHƠI : "AI ? HỌ ĐANG Ở VÀO GIAI ĐOẠN NÀO CỦA CUỘC ĐỜI ?"

* Mục tiêu :

- Cung cấp cho HS những hiểu biết về tuổi vị thành niên, tuổi trưởng thành, tuổi già đã học ở phần trên.
- HS xác định được bản thân đang ở vào giai đoạn nào của cuộc đời.

* Cách tiến hành :

GV và HS cùng suy nghĩ : Cắt trên báo khoảng 12 – 16 tranh, ảnh nam, nữ ở các lứa tuổi (giới hạn từ tuổi vị thành niên đến tuổi già), làm các nghề khác nhau trong xã hội. Ví dụ : HS, sinh viên, người bán hàng rong, nông dân, công nhân, GV, giám đốc,...

Bước 1 : Tổ chức và hướng dẫn

GV chia lớp thành 4 nhóm. Phát cho mỗi nhóm từ 3 đến 4 hình. Yêu cầu các em xác định xem những người trong ảnh đang ở vào giai đoạn nào của cuộc đời và nêu đặc điểm của giai đoạn đó.

Bước 2 : Làm việc theo nhóm như hướng dẫn trên.

Bước 3 : Làm việc cả lớp

- Các nhóm cử người lần lượt lên trình bày (mỗi HS chỉ giới thiệu một hình).
- Các nhóm khác có thể hỏi hoặc nêu ý kiến khác (nếu có) về hình ảnh mà nhóm bạn giới thiệu.
- Sau phần giới thiệu các hình ảnh của các nhóm kết thúc, GV yêu cầu cả lớp thảo luận các câu hỏi :
 - + Bạn đang ở vào giai đoạn nào của cuộc đời ?
 - + Biết được chúng ta đang ở vào giai đoạn nào của cuộc đời có lợi gì ?

Kết luận :

- Chúng ta đang ở vào giai đoạn đâu của tuổi vị thành niên hay nói cách khác là ở vào tuổi dậy thì.
- Biết được chúng ta đang ở vào giai đoạn nào của cuộc đời sẽ giúp chúng ta hình dung được sự phát triển của cơ thể về thể chất, tinh thần và mối quan hệ xã hội sẽ diễn ra như thế nào. Từ đó, chúng ta sẵn sàng đón nhận mà không sợ hãi, bối rối,... đồng thời còn giúp chúng ta có thể tránh được những nhược điểm hoặc sai lầm có thể xảy ra đối với mỗi người ở vào lứa tuổi của mình.